

ئاپا رۆژوو بە لەھۆش خۆچۈون بەتاڭ دەبىتەوە

<كوردى>

شیخ محمد صالح المنجد

لەھۆش

وەرگىران: دەستەي بەشى زمانى كوردى لە مالپەرى ئىسلام ھاوس

پىّداچونەوەي: پشتىوان سابير عەزىز

هل يبطل الصوم بالإغماء

<كردي>

فضيلة الشيخ محمد صالح المنجد

٤٠٩

ترجمة: فريق اللغة الكردية بموقع دار الإسلام

مراجعة: بشتيوان صابر عه زيز

ئایا رۆژوو بە لههوش خۆچۈن بەتال دەبىتەوە

ئەم پرسىارە ئاپاستەرى مالپەرى ئىسلام پرسىار و وەلام كراوه :

پرسىار : كەسى رۆزوهوان ئەگەر لههوش خۆي چوو، ئایا رۆزوهوكەى بەتال دەبىتەوە ؟

وەلام : سوپاس وستايىش بۇ خواي گەورە ومىھەربان و دروود وصەلات و سەلام لەسەر پىشەوابى مرۆقايەتى محمدى پىغەمبەرى ئىسلام و ئال وبەيت و هاوهەل و شوينكەوتوانى هەتا هەتايە .

مەزھەبى ھەردوو ئىمام شافيعى و ئىمام ئەممەد (رەحمەتى خوايانلى بىت) بەلايانەوه وايە ئەو كەسەي لە مانگى رەممەزاندا لههوش خۆي دەچىت، حالى لەدوو حالەت بەدەرنىيە : -

حالى يەكم : ئەگەر هاتتو تەواوى رۆزەكە لههوش خۆي چوو بۇو، بەماناي ئەوهى لە پىش بانگى بەيانىيەوه لههوش خۆي چوو بۇو، وھ بەهوش خۆي نەھاتەوه ئىلا دواي رۆز ئاوا بۇون نەبىت، لەم حالەدا رۆزۋوي ئەو كەسە بەتال دەبىتەوە، و رۆزوهوكەى دروست نىيە، و دەبىت پاش مانگى رەممەزان بىگرىتەوە، بەلگەش بۇ ئەم مەسئەلەيە ئەمەيە : رۆزۇ گىتن واتا : خۇ گىتنەوه لە تەواوى ئەو شتانەيى كە رۆزۇ دەشكىنیت لەگەل بۇونى نېەتدا، وھ خواي گەورە و پەروەردگار لە فەرمۇودەيەكى قودسيدا فەرمۇويەتى : {يَئُرُكُ طَعَامَةُ وَشَرَابَةُ وَسَهْوَةُ مِنْ أَجْلِي} [رواه البخاري (1894) و مسلم (1151)] واتا : كەسى رۆزوهوان لەبەر رەزامەندى من واز لە خواردن و خواردنەوهى دەھىننەت، واز ھىننان لە خواردن و خواردنەوهى داوهتە پال كەسى رۆزوهوان، ديارە ئەو كەسەش كە لههوش خۆي دەچىت وازھىننان لە خواردن و خواردنەوهى نادريتە پال، چونكە بەھۆشەوه وازى لەخواردن و خواردنەوه نەھىنناوه .

بەلگەش لەسەر واجب بۇونى قەزاكردنەوهى ئەو ئايەتە پېرۆزەيە كە خواي گەورە دەفەرمۇيت : ﴿وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعَدَّهُ مِنْ آيَاتِ أُخْرَ﴾ [البقرة / 185] واتا : ئەو كەسەي كە نەخوش بۇو، يان لەسەفردا بۇو، وھ رۆزۋوي نەگرت، ئەوا دەبىت لەپاش رەممەزان و لەرۆزانىكى تردا بىانگرىتەوە ..

حالى دووهەم : ئەگەر ھاتتوو ئەو كەسەى لەھۆش خۆى دەچىت لە رۆزى رەمەزاندا ماوهىك لە رۆزەكە بەھۆش خۆى ھاتەوە، ئەگەر بۇ تەنها ساتىكى كەميش بىت، ئەوا رۆزۈوهكە راست و دروستە، جا ئەگەر ھاتتوو بەھۆش خۆ ھاتنەوەكەى لەسەرەتاي رۆزەوە بىت، يان لە كۆتايىيەوە، يان لە ناوه راستى رۆزەكەوە بىت .

ئىمامى نەوهەوى (رەحمەتى خواى لى بىت) راي جياوازى زانايان لەم بابەتەدا باس دەكەت و پاش دەلىت : راي راست و دروستر ئەوهەيە : بەھۆش خۆ ھاتنەوە لە بەشىكى رۆزدا بەمەرج گىراوه بۇ دروستى رۆزۈوه ئەو كەسەى كە لە رۆزى مانگى رەمەزاندا لەھۆش خۆى دەچىت .

بەلگەش لەسەر دروستى رۆزۈوهكەى ئەگەر ھاتتوو بەشىك لە رۆز بەھۆش خۆى ھاتەوە، ئەوهەيە كە ئەو كەسە بە شىوه يەكى گشتى وازى هيئناوه لە خواردن و خواردنەوە و ئەو شستانەي رۆزۈو دەشكىننەت، و ئەوهەشى لى بەدى كراوه، ئەگەر چى ساتىكى كەميش بوبىت، بۇ ئەم مەبەستەش دەتواننەن بگەريئەوە بۇ كتىبى (حاشية ابن قاسىم علی الروض المربع بەرگى 3/لاپەرە 381) .

پوختهى وەلامەكەش بەم شىوه يەيە :

ئەگەر ھاتتوو كەسى رۆزۈوهوان هەموو رۆزەكە لەھۆش خۆى چوو، واتا لە پىش بانگى بەيانىيەوە لەھۆش خۆى چوو، وە بەھۆش خۆى نەھاتەوە هەتاوهەكە پاش رۆزئاوا بۇو، ئەوا رۆزۈوهكەى دروست نىيە، و دەبىت پاش رەمەزان ئەو رۆزە بگرىيەوە، بەلام ئەگەر ھاتتوو بەشىك لە رۆز بەھۆش خۆى ھاتەوە، ئەگەر چى بۇ ساتىكى كەميش بىت، ئەوا رۆزۈوهكەى راست و دروستە، ئەمەش راي ھەرييەك لە مەزەبى ئىمامى شافىعى و ئىمامى ئەحمەد، و شىخ محمد بن صالح العثيمين يىش (رەحمەتى خواى لى بىت) ئەم پايەتى لابەندە .

بۇ زىاتر تىڭەيشتن لەم بابەتە دەتوانىت بگەرييەتەوە بۇ كتىبى المجموع (بەرگى 6/لاپەرە 346) وە هەروەها كتىبى المعنى (بەرگى 4/لاپەرە 344) و كتىبى الشرح الممتع (بەرگى 6/لاپەرە 365) .

خواى گەورەش زاناترە ..

سەرچاوه : مالپەرى ئىسلام پرسىيار و وەلام .